

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 10833/2023
18.10.2023. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца Савеза самосталних синдиката Београда, са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Жељко Ристић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа законски заступник Државно правобранилаштво, Београд, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7450/20 од 29.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 18.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7450/20 од 29.12.2022. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 7450/20 од 29.12.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 1903/15 од 07.10.2020. године, којом је одбијен тужбени захтев да се утврди да тужилац на основу изградње има право својине на 1/5 идеалних делова зграде пословних услуга број 2 у улици ... број .. у Београду, постојећој на катастарској парцели ..., уписаној у листу непокретности број .. КО Вождовац, као и права коришћења припадајућег земљишта на кат. парц. бр. .. КО Вождовац, уписано у лист непокретности број .. КО Вождовац, што је тужена Република Србија дужна да призна и трпи; да суд тужиоцу дозволи да на основу ове пресуде у јавним књигама упише своје право својине на 1/5 идеалних делова зграде пословних услуга број 2 у улици ... број .. у Београду, постојећој на кат. парц. ..., уписаној у листу непокретности број .. КО Вождовац, као и право коришћења припадајућег земљишта на кат. парц. бр. .. КО Вождовац, уписано у листу непокретности број .. КО Вождовац; те тужилац обавезан да туженој надокнади трошкове парничног поступка у износу од 129.750,00 динара. Одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је утврдио да је ревизија дозвољена по одредби члана 403. став 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), пошто је вредност предмета спора у овој парници 6.000.000,00 динара, који износ према средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе 23.11.2015. године представља противвредност 49.846,30 евра. Наиме, према садржини списка од тужиоца је наплаћена судска такса на првостепену пресуду у износу од 78.800,00 динара, па из Тарифних бројева 1 и 2 Таксене тарифе, садржаних у Закону о судским таксама („Службени гласник РС“ бр. 28/94 ... 95/2018), произилази да је у тој фази поступка суд утврдио да је вредност предмета спора 6.000.000,00 динара. Стога, пропуст тужиоца да тужбом означи вредност предмета спора по одредби члана 33. став 2. ЗПП, односно пропуст суда да вредност предмета спора утврди у ранијој фази поступка у складу са одредбом члана 31. став 1. ЗПП, не утичу на дозвољеност ревизије.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП, Врховни суд је оценио да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Тужилац у ревизији не наводи друге повреде одредаба поступка, које су предвиђене као ревизијски разлог по члану 407. став 1. тачке 2. и 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, одлуком Скупштине Општине Вождовац од 16.07.1990. године пренета је без накнаде непокретност у друштвеној својини на Општинску конференцију ССРН Вождовац на 2/5 идеалних делова, Општински комитет Савеза комуниста Вождовац на 2/5 идеалних делова и Веће Савеза самосталних синдиката Вождовац на 1/5 идеалних делова. Тужилац је правни следбеник Месног синдикалног већа Београда, Градског синдикалног већа, Градског већа Савеза синдиката Београда, Већа Савеза синдиката Београда и Организације самосталних синдиката Београда, а на предметној непокретности - кући у земљишној књизи био је уписан као сувласник земљишнокњижног тела 2 на 1/5 идеалних делова. Након формирања јединствене евиденције непокретности код Републичког геодетског завода, Службе за катастар непокретности, на предметној непокретности – кући сувласник 1/5 идеалног дела је тужена Република Србија, на ком делу је тужилац уписан као корисник, сувласник преостале 4/5 идеалних делова је Социјалистичка партија Србије, док је земљиште уписано као јавна својина Града Београда.

Са полазиштем на наведене чињенице, нижестепени судови одбијају тужбени захтев као неоснован применом одредби члана 211. ЗПП, пошто на основу одредби чланова 80. и 81. Закона о удружењима тужбом мора бити обухваћен као нужни супарничар и Град Београд, као носилац јавне својине на земљишту на којем је кућа саграђена.

Врховни суд прихвата становиште нижестепених суда да су у предметној парници за утврђење стварних права на непокретностима на туженој страни морала бити обухваћена сва лица која су у јавним књигама уписана као носиоци стварних

права, те да се спорни однос није могао расправити без учешћа Града Београда, као носиоца јавне својине на изграђеном грађевинском земљишту.

Изнето становиште условљено је правном природом права својине, као најширег права на ствари, које садржи право коришћења, прибирања плодова и располагања, при чему одлуку опредељују чињенични наводи тужбе по којима тужилац претендује на својину по правном основу градње, односно финансирања градње сопственим средствима у смислу одредби чланова 80. и 81. Закона о удружењима („Службени гласник РС“ бр. 51/09...44/18).

Одредбом члана 80. наведеног закона, непокретности у друштвеној својини на којима право коришћења имају друштвене организације, удружења или облици повезивања удружења (савези) са седиштем на територији Републике Србије (у даљем тексту: друштвене организације), даном ступања на снагу овог закона постају средства у државној својини на којима право коришћења има јединица локалне самоуправе на чијој се територији непокретности налазе.

Чланом 81. закона прописано је да непокретности у друштвеној својини на којима су друштвене организације до дана ступања на снагу овог закона имале право коришћења прелазе у својину, односно су својину ових друштвених организација, сразмерно уделу којим су друштвене организације учествовале у финансирању ових непокретности сопственим средствима оствареним од добровољних чланарина, поклона, донација, легата и на други законом дозвољени начин (став 1.). Сопственим средствима из става 1. овог члана не сматрају се средства остварена по основу вршења јавних овлашћења или друга средства остварена из буџета друштвено политичких заједница (став 2.). Својинска права из става 1. овог члана утврђују се у поступку пред надлежним судом (став 3.).

Тужилац у овом спору захтева утврђење и упис стварних права у јавној евиденцији непокретности, како на изграђеном објекту, тако и на грађевинском земљишту на коме је објекат саграђен, које непокретности представљају јединствени предмет права својине, па је стога осим Републике Србије, која је уписана као власник спорног дела објекта, тужбом морао бити обухваћен и Град Београд, као титулар јавне својине на земљишту на коме је објекат саграђен.

Из изнетих разлога, остају без значаја ревизијски наводи везани за упис стварних права до успостављања јединствене евиденције непокретности код Републичког геодетског завода, Службе за катастар непокретности, пошто се спорни однос мора расправити према актуелном стварноправном режиму на непокретностима.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**